

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Saxion Hogescholen
t.a.v. het College van Bestuur
Postbus 70.000
7500 KB ENSCHEDE

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
17751945

Uw brief van
16 oktober 2019

Uw referentie
2918001484

Bijlagen
1

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO Bezwaarschriftencommissie, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.duo.nl/zakelijk onder 'Oneens met Duo'.

Datum **26 NOV 2019**

Betreft Besluit macrodoelmatigheid associate degree-opleiding Social Work Langdurige Zorg

Geacht college,

Met uw brief van 16 oktober 2019, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 18 oktober 2019, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de associate degree-opleiding Social Work Langdurige Zorg als bekostigde opleiding te verzorgen in Enschede.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 12 november 2019, kenmerk 2019/091, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de associate degree-opleiding Social Work Langdurige Zorg als bekostigde opleiding te verzorgen in Enschede. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de deeltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag, wat betreft de deeltijdvariant van de opleiding, voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het genoemde advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs. Registratie

binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavige opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen bij de NVAO. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie
17751945

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs, DUO-Groningen en de Vereniging Hogescholen.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 28
2514 JK Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Saxion Hogescholen deeltijd hbo Associate degree Social Work Langdurige Zorg Enschede	2019/091	12/11/2019

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 18/10/2019 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Saxion Hogescholen om de hbo Associate degree Social Work Langdurige Zorg als bekostigde opleiding te verzorgen te Enschede (brief van 16/10/2019 met kenmerk 2019001484). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Saxion Hogescholen om de hbo Associate degree Social Work Langdurige Zorg als bekostigde opleiding te Enschede te verzorgen. De commissie adviseert u om de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van de bevoegdheid in art. 6.2 lid 3 WHW.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo Associate degree Social Work Langdurige Zorg in Enschede aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Associate degree in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij. De opleiding omvat 120 EC en wordt in deeltijdvorm aangeboden. De opleiding is gericht op vier leeruitkomsten: 'de professie Sociaal Werk binnen de maatschappij', 'methodisch handelen met cliënt en netwerk', 'professioneel handelen met de doelgroep langdurige zorg' en

'verbeteren van de kwaliteit van zorg'. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een havo, vwo of mbo-4 diploma en werkenden in de sector. Voor deelname aan de opleiding geldt een harde baaneis van minimaal 16 uur bij een relevante organisatie. Afgestudeerden van de opleiding kunnen volgens aanvrager onder andere ingezet worden als: woonbegeleider in de verstandelijk gehandicaptenzorg en ouderenzorg en (persoonlijk) begeleider in onder meer de verslavingszorg, maatschappelijke opvang of klinisch psychiatrische zorg.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. Aangezien de door aanvrager aangetoonde arbeidsmarktbehoefte voornamelijk bestaat uit een opscholingsbehoefte adviseert de commissie om de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo Associate degree Social Work Langdurige Zorg aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager verwijst ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte naar ROA's Arbeidsmarktinformatiesysteem (AIS). Verder doet aanvrager een beroep op de gegevens over de arbeidsmarktperspectieven in het rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2022' van het ROA. Aangezien dit rapport is gebaseerd op de gegevens in ROA's database AIS en deze database de meest geactualiseerde gegevens bevat, verwijst de commissie naar hetgeen hieronder wordt overwogen over het AIS van ROA. Verder verwijst aanvrager naar de factsheet arbeidsmarkt 'Zorg' van het UWV (maart 2018), de factsheet arbeidsmarkt 'Sociaal Werk, Jeugdzorg en Kinderopvang' van het UWV (maart 2018), de spanningsindicator van het UWV (<https://www.arbeidsmarkt cijfers.nl/Report/2>), het rapport 'Werkgeversenquête 2018' van Prismant en CAOP uitgevoerd in het teken van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (2018) en het 'Actieprogramma Werken in de Zorg' van het Ministerie van VWS (maart 2018). Ter onderbouwing van een regionale arbeidsmarktbehoefte verwijst aanvrager naar de rapporten 'Regio in beeld - Achterhoek' (oktober 2018) en 'Regio in beeld - Twente' (oktober 2018) van het UWV, het rapport 'Twentse Arbeidsmarktmonitor; mei 2019' van Kennispunt Twente en Regio Twente (2019) en het 'Regionaal Actieplan Aanpak Tekorten Twente' (RAAT) van WGV Zorg en Welzijn. Daarnaast heeft aanvrager een werkveld- en instroomonderzoek laten uitvoeren door EXPHO en Tien Organisatieadvies (december 2018). Binnen dit onderzoek zijn 13 interviews met relevante werkgevers uitgevoerd. Ten slotte heeft aanvrager door NIDAP een vacaturepeiling laten uitvoeren (november 2018).

De commissie constateert met aanvrager dat binnen de opleidingscategorieën van het AIS van ROA het opleidingstype hbo maatschappelijk werk het meest relevant is, aangezien hierin de Ad Sociaal Werk in de Zorg is ondergebracht. Aanvrager heeft tevens verwezen naar de opleidingstypes mbo-4 zorg en mbo-4 welzijn. De commissie acht, gezien het opleidingsniveau van de voorgenomen Ad Social Work Langdurige Zorg, enkel prognoses met betrekking tot hbo niveau relevant. ROA verwacht bij het opleidingstype hbo maatschappelijk werk 29800 schoolverlaters tegenover 26900 baanopeningen. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'redelijk'. ROA verwacht 'enige' knelpunten in de personeelsvoorziening in 2022.

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo maatschappelijk werk	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022	5800	4	0.7	laag
hbo maatschappelijk werk	verwachte vervangingsvraag tot 2022	21100	16	2.5	gemiddeld
hbo maatschappelijk werk	verwachte baanopeningen tot 2022	26900	20	3.1	gemiddeld
hbo maatschappelijk werk	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022	29800	23	3.4	gemiddeld
hbo maatschappelijk werk	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	1.04			enige
hbo maatschappelijk werk	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	1.04			redelijk

Bron: ROA, AIS

Aanvrager heeft tevens ROA's prognoses opgenomen over de volgende beroepsgroepen: zorg beroepen, welzijn beroepen, maatschappelijk werkers en sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders. Zowel de classificatie zorg beroepen als welzijn beroepen is een overkoepelende categorie. De commissie kent meer gewicht toe aan de prognoses van ROA die zien op de opleidingstypes dan aan de prognoses van ROA die zien op de beroepsgroepen. Daartoe overweegt de commissie dat de opleidingscategorieën een specifiek beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden. De commissie heeft om deze reden de prognoses voor beroepsgroepen buiten beschouwing gelaten.

Aanvrager heeft ook ROA's prognoses uit AIS voor de bedrijfssectoren Zorg en Welzijn opgenomen. De commissie merkt op dat ROA's prognoses over bedrijfssectoren betrekking hebben op zeer uiteenlopende beroepen met zeer uiteenlopende opleidingsniveaus. De groei of krimp in deze bedrijfssectoren zegt dus weinig over een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad Social Work Langdurige Zorg.

Aanvrager verwijst naar de factsheet arbeidsmarkt 'Zorg' van het UWV (maart 2018). De commissie merkt op dat in maart 2019 een nieuwe versie van deze factsheet is gepubliceerd door het UWV. De commissie heeft enkel deze recentere factsheet meegenomen in haar advies. Uit deze factsheet blijkt een toenemende schaarste aan onder andere woonbegeleiders in de gehandicaptenzorg (p. 2). Dit wordt tevens bevestigd in het door aanvrager aangehaalde UWV rapport 'Moeilijk vervulbare vacatures; landelijk overzicht van beroepen' (september 2019). Hierin staat beschreven dat vacatures voor functies als woonbegeleiders gehandicaptenzorg moeilijk te vervullen zijn. Uit het UWV rapport blijkt dat dit voornamelijk betrekking heeft op functies gericht op begeleiding van ernstig meervoudig gehandicapten en personen met complexe zorgvragen. Het betreft overwegend een behoefte aan medewerkers op mbo-4 niveau of hoger (p. 10). De commissie is van mening dat dit een positieve indicatie is van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad Social Work Langdurige Zorg.

Vervolgens verwijst aanvrager naar de factsheet 'Sociaal Werk, Jeugdzorg en Kinderopvang' van het UWV. Aanvrager beschrijft dat hierin staat dat, hoewel er binnen de branche sociaal werk medio 2017 relatief gezien de minste werkgevers met moeilijk vervulbare vacatures waren, ook in deze branche een toename te zien is van het aantal werkgevers met wervingsproblemen (p. 2). De nieuwe manier van werken zou zorgen voor het ontstaan van een mismatch. Het UWV merkt op dat er een grote behoefte bestaat aan mensen die kunnen omgaan met verschillende doelgroepen, zoals verslaafden en psychiatrische patiënten en dat het ondersteunen van patiënten of cliënten met het zelf oplossen van hun problemen vaak een vereiste is (p. 2). De commissie is

van mening dat dit een positieve indicatie is van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad Social Work Langdurige Zorg.

Daarnaast verwijst aanvrager naar de spanningsindicator van het UWV (<https://www.arbeidsmarkt cijfers.nl/Report/2>). Voor het tweede kwartaal van 2019 wordt de krapte op de landelijke arbeidsmarkt voor de beroepsgroep sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders als gemiddeld getypeerd door het UWV. De commissie is van mening dat dit geen indicatie is van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad Social Work Langdurige Zorg.

Aanvrager verwijst naar het rapport 'Werkgeversenquête 2018' van Prismant en CAOP uitgevoerd in het teken van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn. Voor deze enquête zijn 1150 interviews gevoerd met werkgevers uit de sectoren zorg en welzijn (p. 11). Aanvrager beschrijft dat uit deze enquête blijkt dat het aantal werkgevers dat aangaf moeilijk vervulbare vacatures te hebben in 2018 was gestegen ten opzichte van 2016 en 2017 (p. 21). Binnen de gehandicaptenzorg was er daarbij sprake van een relatief grote stijging van het aandeel werkgevers met moeilijke vervulbare vacatures (van 47% in 2016 naar 68% in 2018) (p. 21). Daarnaast steeg ook het aandeel werkgevers dat aangaf dat het aantal banen in de organisatie was toegenomen tussen 2016 (40%) en 2018 (58%) (p. 24). Binnen de gehandicaptenzorg was deze stijging 22%. Ten slotte verwachtte een groter aandeel werkgevers in 2018 (55%) een tekort in de komende 12 maanden dan in 2016 (33%) en 2017 (45%) (p. 27). In 2018 verwachtte 61% van de werkgevers in de gehandicaptenzorg tekorten in de komende 12 maanden (p. 27). De commissie merkt hierbij op dat deze prognose inmiddels gedateerd is. De commissie merkt verder op dat uit deze enquête een algemeen beeld van krapte en verwachte tekorten binnen de sectoren zorg en welzijn en specifiek binnen de sector gehandicaptenzorg valt af te lezen, maar dat hieruit niet zonder meer een specifieke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad Social Work Langdurige Zorg valt af te leiden.

Aanvrager beschrijft dat de Minister van VWS in de inleiding van het 'Actieprogramma Werken in de Zorg' heeft beschreven dat het tekort aan medewerkers in de sector zorg en welzijn een grote uitdaging is en indien er niets wordt gedaan een tekort van 100.000 tot 125.000 werknemers dreigt in 2022 (p. 5). Volgens aanvrager is dan ook het politieke en bestuurlijke urgentiebesef met betrekking tot toekomstige arbeidsmarktknelpunten in de sector zorg en welzijn evident. Verder stelt aanvrager dat de voorgenomen Ad Social Work Langdurige Zorg aansluit bij actielijn 2 'beter leren in de zorg' uit dit actieprogramma. Hierin wordt gesteld dat voor huidig personeel permanent leren en ontwikkelen de norm dient te zijn (p. 5). De commissie merkt op dat deze bron blijk geeft van het belang dat het Ministerie van VWS hecht aan het oplossen en het voorkomen van een tekort aan personeel binnen de zorg en welzijnsector, alsmede de scholing van huidig personeel, maar niet zonder meer duidt op een specifieke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad Social Work Langdurige Zorg.

Aanvrager verwijst ter onderbouwing van een regionale arbeidsmarktbehoefte naar de rapporten 'Regio in beeld - Achterhoek' (oktober 2018) en 'Regio in beeld - Twente' (oktober 2018) van het UWV. Volgens aanvrager blijkt uit deze twee rapporten dat voor beide regio's de sector zorg en welzijn groeit en oververtegenwoordigd is ten opzichte van de rest van Nederland. Daarnaast beschrijft aanvrager onder andere dat de meeste nieuwe banen in absolute aantallen in 2018 ontstaan in de zorg en welzijn in de regio Achterhoek (p. 6). Ook voor de regio Twente is er binnen de zorg en welzijn, samen met de sectoren ICT, uitzendbureaus, detailhandel en industrie, relatief de grootste banengroei (p. 5). De commissie merkt op dat uit deze gegevens blijkt dat de sector zorg en welzijn een belangrijke werkgever is voor de regio's Twente en de Achterhoek.

Aanvrager beschrijft de spanning op de Twentse arbeidsmarkt op basis van het rapport 'Twentse Arbeidsmarktmonitor; mei 2019'. Deze is gebaseerd op de spanningsindicator van het UWV. Met betrekking tot het tweede kwartaal van 2019 wordt de Twentse arbeidsmarkt voor zorg en welzijn beroepen als gemiddeld getypeerd door het UWV. De commissie merkt op dat dit geen indicatie is

van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad Social Work Langdurige Zorg.

Daarnaast verwijst aanvrager naar het 'Regionaal Actieplan Aanpak Tekorten Twente' (RAAT) van WGV Zorg en Welzijn. Op 11 december 2017 hebben Zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijsinstellingen, werkgeversorganisaties, gemeenten en zorgkantoren uit de regio Twente een intentieverklaring ondertekend waarin zij zich toeleggen op het uitvoeren van het actieplan RAAT. Dit actieplan is er op gericht om arbeidsmarkttekorten tegen te gaan en een integrale arbeidsmarktaanpak te stimuleren (<https://raat.wgvzorgenwelzijn.nl/regio/twente>). Twee doelstellingen van dit actieplan betreffen het verhogen van de instroom- en opleidingscapaciteit en het vergroten en vernieuwen van opleidingsmogelijkheden (p. 2-3, 10-11). De commissie merkt op dat uit deze bron blijkt dat in de regio Twente verschillende instanties de intentie hebben uitgesproken om zich in te zetten voor het tegengaan van arbeidsmarkttekorten in de sector zorg en welzijn en dat de voorgenomen opleiding aansluit bij twee van de doelstellingen uit het actieplan, maar niet zonder meer duidt op een specifieke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Aanvrager heeft een werkveld- en instroomonderzoek laten uitvoeren door EXPHO en Tien Organisatieadvies en 4 intentieverklaringen van grote zorginstellingen uit Oost-Nederland bijgevoegd. Uit deze intentieverklaringen blijkt dat deze instellingen verwachten in totaal 39 medewerkers per jaar voor de komende 3 jaar te laten instromen in de voorgenomen Ad Social Work Langdurige Zorg. Binnen het onderzoek van EXPHO en Tien Organisatieadvies zijn 14 interviews met potentiële werkgevers uitgevoerd, waarvan geaccordeerde interviewverslagen zijn opgenomen. Uit 9 interviews blijkt dat de geïnterviewden positief zijn over de voorgenomen Ad Social Work Langdurige Zorg. De commissie merkt op dat hoewel de intentieverklaringen geen harde toezeggingen bevatten, deze verklaringen wel een indicatie geven van een opscholingsbehoefte. De interviews ondersteunen dit beeld.

Ten slotte heeft aanvrager een door NIDAP uitgevoerde vacaturepeiling bijgevoegd. NIDAP heeft voor dit onderzoek gebruik gemaakt van de vacaturedatabase van Jobfeed. Binnen deze database heeft NIDAP systematisch gezocht naar relevante vacatures op basis van door de werkgevers opgegeven beroepstitels zoals woonzorgmedewerker, activiteitenbegeleider en begeleider gezinsvervangend tehuis. Daarnaast zijn deze vacatures gefilterd op van te voren vastgestelde woorden die voorkomen in deze vacatureteksten, zoals gehandicapt, inrichtingswerker en langdurig. Vacatures waarin bijvoorbeeld de woorden jeugdcoach, jeugdwerk en budgetcoach voorkwamen zijn niet meegenomen in het onderzoek. Volgens aanvrager blijkt uit het NIDAP onderzoek dat het aantal vacatures in de gehandicapten- en langdurige zorg op landelijk niveau tussen 2014 en 2018 is gestegen van 2960 vacatures naar 13.544 (p. 154). De meest voorkomende functies op mbo/hbo niveau betreffen die van activiteitenbegeleider, begeleider gezinsvervangend tehuis, woonzorgmedewerker en maatschappelijk werker. In al deze vier functies is er blijkens het NIDAP onderzoek in de periode van 2014-2018 een toename te zien van het aantal vacatures op mbo/hbo niveau (p. 154). De commissie merkt op dat het NIDAP onderzoek blijkt geeft van een toename in voor de voorgenomen Ad Social Work Langdurige Zorg relevante vacatures.

De commissie concludeert op grond van de 4 intentieverklaringen, de vacaturepeiling van NIDAP en de factsheets van het UWV dat aanvrager heeft aangetoond dat de Ad Social Work Langdurige Zorg aansluit op een arbeidsmarktbehoefte, voornamelijk in de zin van een opscholingsbehoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager verwijst ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte naar 'de waarde(n) van weten: Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025' van het Ministerie van OCW, het advies van de commissie Kaljouw aan het Ministerie van VWS 'Naar nieuwe zorg en zorgberoepen: de contouren' (april 2015) en 'Meer van Waarde, advies verkenningcommissie hoger sociaal agogisch onderwijs' van de verkenningcommissie Hoger Sociaal Agogisch

Onderwijs (april 2014).

Aanvrager doet een beroep op de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek aangezien hierin beleid is opgenomen om het aanbod van Associate degree opleidingen in Nederland te vergroten (p. 54). Één van de ambities uitgesproken in de Strategische Agenda is meer aandacht voor flexibiliteit in het stelsel om een Leven Lang Leren te stimuleren, zodat het ook aantrekkelijk is om naast een baan een hogeronderwijsopleiding te volgen (p. 43). De commissie is van mening dat de voorgenomen deeltijd Ad Social Work Langdurige Zorg aansluit op de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek.

Aanvrager beschrijft dat de verkenningscommissie Hoger Sociaal Agogisch Onderwijs stelt dat in het sociale en zorgdomein voor veel beroepen en functies op mbo-4 niveau, waarin voorheen zowel hbo- als mbo-4 gediplomeerden instroomden, een mbo-4 diploma niet meer volstaat. Volgens de verkenningscommissie is het werk op mbo-niveau meer uitvoerend geworden (p. 17). Verder schrijft de verkenningscommissie dat door deze verschuiving vraag zal ontstaan naar medewerkers op Associate degree-niveau en noemt hierbij specifiek de gehandicaptenzorg (p. 18). Aanvrager stelt dat de voorgenomen Ad Social Work Langdurige Zorg kan aansluiten bij deze opscholingsbehoefte. De commissie onderschrijft deze stelling.

Verder verwijst aanvrager naar het advies van de commissie Kaljouw aan het Ministerie van VWS 'Naar nieuwe zorg en zorgberoepen: de contouren' (april 2015). De tekst die aanvrager heeft opgenomen met betrekking tot deze bron heeft echter betrekking op het advies van de verkenningscommissie Hoger Sociaal Agogisch Onderwijs (p. 16). De commissie is daarom van mening dat aanvrager onvoldoende heeft geëxpliciteerd op wat voor manier de voorgenomen opleiding aansluit op het advies van de commissie Kaljouw.

De commissie concludeert op basis van de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025' van het Ministerie van OCW en het advies van de verkenningscommissie Hoger Sociaal Agogisch Onderwijs dat de voorgenomen Ad Social Work Langdurige Zorg aansluit op een maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte die hoofdzakelijk bestaat uit een opscholingsbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 18/10/2019 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Saxion Hogescholen om de hbo Associate degree Social Work Langdurige Zorg in Enschede aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft de Ad Social Work Langdurige Zorg vergeleken met de Ad's Health & Social Work, Service, Welzijn en Zorg, Sociaal Werk, Sociaal Werk in de Zorg en Social Work. Tevens heeft aanvrager gekeken naar de onbekostigde Ad Welzijn en zorg voor ouderen van NTI. De commissie acht deze opleidingen verwant.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in de verwante onbekostigde opleiding is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleiding. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide van 111 eerstejaarsstudenten in 2016-2017 naar 439 in 2018-2019.

Opleidingen	Instellingen	'16-'17	'17-'18	'18-'19
Ad Social Work (80145)	Avans Hogeschool (07GR)			42
Ad Health & Social Work (80147)	Avans Hogeschool (07GR)			60
	Hogeschool Zeeland (21MI)			41
Ad Sociaal Werk (80140)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)			63
Ad Sociaal Werk in de Zorg (80120)	Christelijke Hogeschool Ede (25BA)	45	57	86
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)	66	66	120
Ad Service, Welzijn & Zorg (80137)	NHL Stenden Hogeschool (31FR)			27
Totaal		111	123	439

Bron: DUO, Bewerking ABF

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van de vier bijgevoegde intentieverklaringen en een instroomonderzoek van Tien Organisatieadvies en EXPHO. Aanvrager verwacht dat 25 studenten zullen instromen. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Associate degree Social Work Langdurige Zorg wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er beperkte ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. Dit vanwege het feit dat de arbeidsmarktbehoefte die aanvrager heeft aangetoond voornamelijk is gestoeld op een opscholingsbehoefte. Omdat aanvrager een deeltijdvariant aanvraagt die zich richt op werkenden, waardoor afgestudeerden slechts beperkte druk op de arbeidsmarkt zullen genereren, ziet de commissie wel ruimte om uitsluitend deze variant te realiseren in het bekostigde domein.

Vestiging van de opleiding in Enschede heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo Associate degree Social Work Langdurige Zorg te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek. De commissie adviseert u om de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van de bevoegdheid in art. 6.2 lid 3 WHW.

Advies aan de NVAO over de naam- en taalkeuze en Croho indeling

De commissie merkt op dat hierboven is geconstateerd dat de voorgenomen hbo Associate degree Social Work Langdurige Zorg sterke verwantschap vertoont met vijf bestaande opleidingen, voornamelijk met de Ad Sociaal Werk in de Zorg. Aanvrager heeft zelf aangegeven dat zij de voorgenomen Ad Social Work Langdurige Zorg wil laten registeren onder de isat-code van de Ad Sociaal Werk in de Zorg (80120). De commissie merkt op dat dit enkel mogelijk is als aanvrager exact dezelfde naam hanteert, aangezien registratie onder een andere naam zal leiden tot een andere isat-code. Omwille van de transparantie van het opleidingsaanbod adviseert de commissie alleszins om de naam van de voorgenomen opleiding aan te laten sluiten op de reeds geregistreerde opleidingsnaam Sociaal Werk in de Zorg. Daarnaast roept de commissie nadrukkelijk op om de vijf reeds geregistreerde opleidingsnamen te uniformeren.

Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de hbo Associate degree Social Work Langdurige Zorg in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the end.

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.